

Politik for sundhedsforskning

Region Syddanmark, november 2011

regionsyddanmark.dk

Region Syddanmark

Indhold

Forord	side 3
Sundhedsforskning - definition.....	side 4
Indledning og målsætninger.....	side 5
Stærke forskningsmiljøer	side 9
Anvendt sundhedsforskning.....	side 15
Rekruttering, uddannelse og talentpleje.....	side 17
Samarbejde	side 18
Finansiering af sundhedsforskningen.....	side 20
Sundhedsforskning - et politisk fokusområde.....	side 21
BILAG	
Forskningsorganisationen i Region Syddanmark	side 22

Forord

Med "Politik for Sundhedsforskning i Region Syddanmark" fra 2007 er Region Syddanmark kommet langt med sundhedsforskningen, og står nu 4 år efter godt rustet til de aktuelle og kommende udfordringer og muligheder for sundhedsvæsenet.

Sundhedsvæsenet står over for en hel ny tid med nye strukturer og store hospitalsbyggerier. Samtidig mødes sundhedsvæsenet med modsatrettede krav om på den ene side stadig mere avancerede og individualiserede behandlinger og på den anden side sammenhængende sundhedsydelser på tværs af sektorer og enheder.

Dette sker i en periode med vanskelige økonomiske konjunkturer, hvor prioriteringer af sundhedsydelserne må forventes at komme på dagsordenen i højere grad end tidligere. Desuden er det en fortsat udfordring at tiltrække og fastholde højt kvalificerede kliniske forskere.

En aktiv og målrettet anvendelse af sundhedsforskning kan yde et væsentligt bidrag til at løse disse udfordringer, og med en visionær og åben tilgang til sundhedsforskningens muligheder er der en unik chance for at skabe forskningsresultater af meget højt kvalitet og relevans.

Denne nye "Politik for Sundhedsforskning" sætter overordnet politisk retning på sundhedsforskningen i Region Syddanmark, og bidrager dermed til at håndtere aktuelle og fremtidige udfordringer, mens vi samtidig griber de muligheder, der opstår for udvikling af sundhedsforskningen i Region Syddanmark. Dermed understøttes videreførelsen af det fokus, som den tidligere politik har givet sundhedsforskningen. På den måde vil regionsrådet sikre et sundhedsvæsen i udvikling, hvor patienterne også fremover tilbydes ydelser, der baseres på den nyeste viden.

Carl Holst
Regionsrådsformand
November 2011

Sundhedsforskning – definition

”Medicinsk sundhedsforskning er forskning rettet mod diagnostik, behandling, pleje, rehabilitering og forebyggelse af sygdomme, herunder forskning omfattende organisering og finansiering af disse indsatser. Medicinsk sundhedsforskning udføres i både universitets-, hospitals- og primærsektoren samt i de basale fag på de sundhedsvidenskabelige fakulteter.

Medicinsk sundhedsforskning falder således inden for følgende hovedområder:

- den patientnære forskning, der direkte inddrager patienter i forskning i sygdomsudredning, sygdomsbehandling, rehabilitering, pleje og omsorg
- sygdomsforebyggelse, herunder præsymptomatisk udredning i såvel befolkningsscreeninger som selektive udredningsprogrammer og sygdomsforebyggelse knyttet til kroniske sygdomme
- organisering af behandlings- og forebyggelsesindsatsen i sundhedsvæsenet under anvendelse af principper for f.eks. medicinsk teknologivurdering (MTV)
- eksperimentel forskning som en integreret del af medicinsk sundhedsforskning uafhængig af, om den udføres på en grundforskningsinstitution eller på laboratorium i tilknytning til sundhedsvæsenet. Kriteriet er, at udgangspunktet og resultatudnyttelsen er rettet mod sygdomsforståelse og sygdomsbehandling
- sundhedsforskning rettet mod adfærds- og humanistiske aspekter af betydning for sundhed, sygdom, sundhedsfremme, forebyggelse og behandling.

Den medicinske sundhedsforsknings begreber og metoder er rettet mod sygdomsbehandling og -forebyggelse. Medicinsk sundhedsforskning anvender derfor også metoder fra epidemiologi, sundhedstjenesteforskning, eksperimentel laboratorieforskning og humanistisk forskning, idet disse er en nødvendig forudsætning for kvaliteten af den medicinske sundhedsforskning”.

Kilde: MESUF-rapporten (Opfølgningsudvalget i rapporten Medicinsk Sundhedsforsknings Fremtid 2001)

Indledning og målsætninger

Sundhedsforskningens formål er at skabe resultater, der i sidste ende kan komme patienterne til gavn. Det gælder resultater indenfor den kliniske, patientnære forskning til forbedring af diagnose- og behandlingsformer, pleje og rehabilitering samt indenfor den forskning, der arbejder på at forbedre forebyggelse, patientforløb og organisation samt drift af sundhedsvæsenet.

Sundhedsforskningen i Region Syddanmark har siden 2007 udviklet sig ganske betydeligt på baggrund af en aktiv politisk indsats. Der er dog fortsat sygehuse og specialer, hvor sundhedsforskningen endnu ikke er på et tilstrækkeligt niveau, og som derfor også fremover kræver en særlig indsats. Dette gælder særligt de specialiserede funktioner, hvor vi også i fremtiden skal kunne tilbyde patienter en forskningsbaseret specialiseret behandling af høj kvalitet og samtidig stå stærkt i konkurrencen.

Det er samtidigt afgørende, at der bag arbejdet med at styrke og udvikle sundhedsforskningen er en forskningsorganisation, der kan håndtere og reagere på nye udfordringer og muligheder. For yderligere uddybning af forskningsorganisationen henvises til bilag.

Der er en række områder, hvor sundhedsvæsenet i Region Syddanmark skal fokusere indsatsen:

Forskningsmiljøer

Forskningsmiljøer, som kan skabe netop den viden, der er brug for, når nye metoder og behandlinger skal udvikles på særlige områder, f.eks. inden for den højt specialiserede

behandling er centrale. Endvidere skal der tages højde for en øget konkurrence om specialister til at udvikle og håndtere nye og mere avancerede behandlingsformer.

Opbygning af nye forskningsmiljøer og specialiserede funktioner, større udbredelse af forskningen og uddannelse og rekruttering udgør derfor centrale indsatsområder i politikken. Samtidigt ved vi også, at gode forskningsmiljøer breder sig som ringe i vandet og fører til opstart af forskning andre steder og tiltrækker midler til regionen. De stærke forskningsmiljøer på Odense Universitetshospital og de regionale sygehuse er derfor helt afgørende brikker i spillet for at løfte og udbrede sundhedsforskningen yderligere.

Mange af patientforløbene i sundhedsvæsenet i Region Syddanmark går på tværs af region, kommuner og praksissektoren. Det er helt afgørende, at der fortsat forskes og udvikles i tværsektorielt samarbejde og tværgående patientforløb.

Anvendt sundhedsforskning

God sundhedsforskning er anvendt sundhedsforskning. Der er derfor i politikken et særligt fokus på at få forskningsresultaterne ud og virke til gavn for patienterne, og få dem i spil i forhold til virksomheder til gavn for den regionale erhvervsudvikling. Denne satsning indebærer øget fokus på translationel forskning, såvel som bedre muligheder for støtte til samarbejde mellem virksomheder og sygehuse i forhold til kliniske afprøvninger og kommercialisering af forskningsresultater.

Rekruttering

En af de væsentligste forudsætninger for en positiv udvikling inden for sundhedsforskningen er, at der er tilstrækkeligt uddannet personale, der kan skabe og omsætte ny viden til praksis. Da styrkelsen af sundhedsforskningsindsatsen skal omfatte hele Region Syddanmarks sundhedsvæsen kræver det derfor også, at alle sundhedsfaggrupper gives mulighed for at bidrage til sundhedsforskning.

Samarbejde

Samarbejdet med Syddansk Universitet om sundhedsforskning har spillet en fremtrædende rolle i det frem skridt, som sundhedsforskningen i Region Syddanmark har taget de senere år. Med afsæt i dette samarbejde kan sundhedsforskningen skabe grundlaget for udviklingen af særligt avancerede diagnostiske og behandlingsmæssige metoder. Desuden vil et styrket samarbejde bidrage til løsning af organisatoriske problemstillinger især omkring etablering af den nye sygehusstruktur, men også i forhold til fremtidens økonomiske og kvalitetsmæssige prioriteringer i udviklingen af hele sundhedsvæsenet. Samarbejde udgør derfor et særligt satsningsområde i politikken.

Finansiering

Finansieringen af forskningen har ændret sig de sidste år. Flere og flere midler udbydes i fri konkurrence i nationale og internationale puljer og fonde. Det er derfor afgørende, at der er stærke forskningsmiljøer, som mestrer at indhente midler, og at forskerne får den rette og tilstrækkelige oplæring og støtte til at indgå i ansøgninger om nationale og internationale midler.

Sammenligninger med andre regioner med universitetshospitaler viser, at der i Region Syddanmark er et stort uudnyttet potentiale for at indhente midler til sundhedsforskning i nationale og internationale puljer og fonde. Derfor skal der ske en målrettet satsning, så Region

Syddanmark kan blive en stærkere spiller i konkurrencen om forskningsmidlerne.

Politisk fokusområde

Sundhedsforskningens effekt kan vise sig og måles på mangfoldige måder. Det er afgørende, at beslutningstagerne har de rette data, så de kan vurdere, prioritere og eventuelt justere retningen for sundhedsforskningen. I politikken er der derfor beskrevet en indsats for monitoring af forskningsindsatsen. Et område som også byder på potentiale for udvikling af ny og gavnlig viden.

Den nye politik

Der er ingen tvivl om, at der fortsat er et betydeligt potentiale for at udvikle sundhedsforskningen i Region Syddanmark. Med et stort og forskelligartet patientgrundlag og tradition for samarbejde med Syddansk Universitet og på tværs af sektorer, er der oplagte muligheder for at igangsætte større strategiske forskningsstudier. Desuden giver den nye sygehusstruktur (Nyt Odense Universitetshospital, nye regionale sygehusbyggerier og etablering af fælles akutmodtagelser på sygehusene) helt nye muligheder for sundhedsforskningen. Med nytænkning og det rette samarbejde kan vi etablere studier i Region Syddanmark, der potentielt kan skabe viden med stor effekt, regionalt, nationalt og internationalt. Politiken sætter derfor en særlig satsning omkring større strategiske forskningsstudier og forskning i den nye sygehusstruktur på dagsordenen.

Den nye politik for sundhedsforskning i Region Syddanmark bygger på en ambitiøs tilgang til sundhedsforskningen. Den er ambitiøs, fordi vi vil sundhedsforskning, som er konkurrencedygtig, og som skaber resultater af højeste kvalitet og relevans for patienterne. På den måde kan Region Syddanmark markere sig nationalt og internationalt på forskningsområdet. Så langt er vi allerede kommet på nogle områder, men der er en række områder, hvor vi endnu har et stykke vej til målet.

Politikken er åben i sin tilgang, fordi det er vigtigt at sundhedsforskningen favner hele sundhedsvæsenet og indtager alle forskningsdiscipliner og fagområder i Region Syddanmark samt sikrer bredt samarbejde. Det gælder i forhold til Syddansk Universitet, andre forsknings og uddannelsesinstitutioner (regionale, nationale såvel som internationale) samt de øvrige sektorer og virksomheder.

Med en åben tilgang skabes nye og nødvendige samarbejdsrelationer indenfor forskningen, som dels kan være med til skabe resultater til gavn for et sundhedsvæsen, hvor ydelserne mere end nogensinde kommer til at gå på tværs af fag og sektorer, og dels hvor diagnose- og behandlingstilbuddene bliver mere og mere specialiserede.

Den nye Politik for Sundhedsforskning i Region Syddanmark, bygger på centrale interessenters synspunkter, de politiske strategier og visioner i Region Syddanmark samt relevante nationale krav og anbefalinger. Væsentligt for arbejdet har også været en grundig gennemgang af politikken fra 2007, og en vurdering af, i hvor høj grad målsætningerne her er blevet opfyldt.

Resultatet er blevet en ny politik, der bygger på 14 overordnede målsætninger, der fremgår af boksen til højre.

Målsætningerne skal indfries ved en fokuseret indsats inden for følgende 6 hovedindsatsområder:

1. Stærke forskningsmiljøer
2. Anvendt sundhedsforskning
3. Rekruttering, uddannelse og talentpleje
4. Samarbejde
5. Finansiering af sundhedsforskning
6. Sundhedsforskning - et politisk fokusområde

Inden for hver af de 6 hovedindsatsområder peges på særlige indsatser med mål, som konkretiseres og operationaliseres i Det Regionale Strategiske Forskningsråd og forelægges regionsrådet.

14 målsætninger Region Syddanmark vil:

1. Tilbyde patienterne forskningsbaseret behandling på alle institutioner i regionen.
2. Stå stærkt på de specialiserede funktioner. Forskningen skal være en af de væsentligste drivkræfter for at fastholde og udbygge de specialiserede behandlinger.
3. Opbygge en aktiv forskningsindsats omkring den nye sygehusstruktur.
4. Styrke mulighederne for nye store tværgående forskningsstudier.
5. Styrke forskningsmiljøet omkring sundheds-tjenesteforskningen.
6. Styrke det regionale vidensgrundlag om ulighed i sundhed.
7. Styrke mulighederne for at opbygge flere elite-forskningsmiljøer.
8. Anvende forskningsresultater til nytte for patienter, samfund og borgere.
9. Udnytte det potentiale, som forskningen har for at skabe regional vækst og nye og innovative teknologier.
10. Tiltrække og fastholde de bedste forskertalenter og kvalificerede forskere med attraktive forskningsmiljøer og en aktiv forskerkarrieropolitik.
11. Fortsat pleje det gode samarbejde med Syddansk Universitet og udvikle nye samarbejdsområder, hvor det findes relevant.
12. Fastholde og udbygge fokus på det tværsektorielle samarbejde med almen praksis og kommuner.
13. Løbende følge og justere de regionale og lokale finansieringsordninger til sundhedsforskningen i takt med udviklingen.
14. Løbende monitorere sundhedsforskningen - så der er et solidt grundlag for at tage beslutninger.

Stærke forskningsmiljøer

- er en forudsætning for et sundhedsvæsen i udvikling

Flere stærke forskningsmiljøer på samtlige sygehuse

Region Syddanmark vil tilbyde patienterne forskningsbaseret behandling på alle institutioner i regionen.

Sundhedsforskningen skal udbredes og fastholdes på alle sygehuse i regionen og på tværs af sektorer. Nogle sygehuse har høj aktivitet med lang tradition for forskning på mange afdelinger, mens andre sygehuse og afdelinger er i etableringsfasen. Der skal derfor fortsat ske en fokuseret indsats med opbygning af forskningsgrupper med et særligt fokus og tyngde (fokuserede forskningsgrupper, spydspidsområder) på alle sygehuse. Sådanne grupper skaber erfaringsmæssigt grobund for og er inspirationskilder til opstart af forskning på tværs af afdelinger og sygehuse.

Et bærende element for opbygning af forskningsmiljøerne er, at der er ledelsesopbakning til forskning og brug af forskningsstillinger. Forskningen skal derfor anerkendes som en nødvendig aktivitet for udviklingen af sundhedsvæsenet. Her må ledelserne gå forrest.

De etablerede, stærke forskningsmiljøer samt samarbejdsrelationer og netværksdannelser på tværs skal aktivt anvendes til at etablere nye forskningsmiljøer og til at udvikle de eksisterende forskningsmiljøer.

MÅL

Den fokuserede forskningsaktivitet udbredes yderligere på de regionale sygehuse.

INDSATS

Der skal over en 3 års periode etableres mindst en ny fokuseret forskningsgruppe på hvert af sygehusene.

Forskningsmiljøer og særlige forskningsområder

Forskningsmiljøer omkring de specialiserede funktioner

Region Syddanmark vil stå stærkt på de specialiserede funktioner. Forskningen skal være en af de væsentligste drivkræfter bag fastholdelse og udbygning af de specialiserede behandlinger.

Specialiserede funktioner omfatter de højt specialiserede funktioner og regionsfunktionerne

Forskningsaktivitet på højt niveau er en afgørende forudsætning for konsolidering og udvikling af de regionsfunktioner og højt specialiserede funktioner, som i dag varetages på OUH og regionssygehusene. I Region Syddanmark er der behov for en styrkelse af og større udbredelse af sundhedsforskningen omkring de specialiserede funktioner.

Et højt niveau inden for forskning på de specialiserede funktioner vil bidrage til udvikling af den kliniske praksis og vil være et stort aktiv for at tiltrække de bedste klinikere og forskere. Det vil desuden styrke Region Syddanmarks sygehuse i de kommende års debat om specialeplanlægning.

MÅL

Der opbygges stærke forskningsmiljøer i tilknytning til alle de specialiserede funktioner og de funktioner, der har potentiale for at blive løftet til sådanne.

INDSATS

De specialiserede funktioner og funktioner, som har potentiale til at udvikle sig til specialiserede funktioner, udarbejder forskningsplaner indenfor 2 år. Sygehusene igangsætter forskningssamarbejde på tværs i tilknytning til regionsfunktionerne. Odense Universitetshospital har en særlig forpligtelse til at indgå i forskningssamarbejder med de regionale sygehuse om regionsfunktioner.

Udviklingen følges tæt i de kommende år med henblik på at vurdere, om der er behov for yderligere ressourcer eller særlige tiltag for at understøtte forskning i de specialiserede funktioner.

Forskningsmiljøer omkring den nye sygehusstruktur
Region Syddanmark vil opbygge en aktiv forskningsindsats omkring den nye sygehusstruktur.

Behandling af akutte patienter er i disse år under grundlæggende forandring. Dette gælder blandt andet for den præhospitale indsats og organiseringen af den akutte behandling på sygehusene.

Således samles modtagelse af akutte patienter i fælles akutmodtagelser (FAM) på sygehusene. Disse omlægninger får betydning for en betydelig del af patienterne i Region Syddanmark.

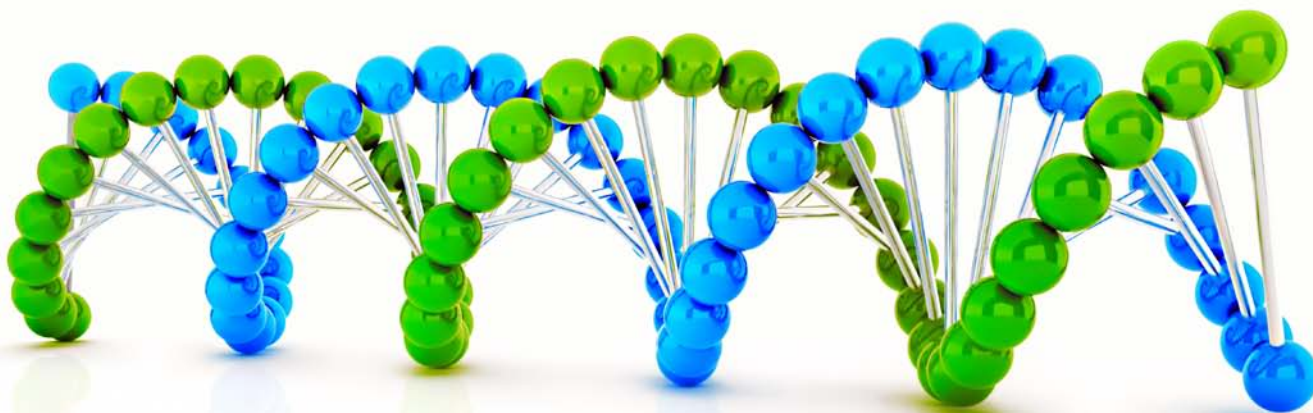
Det er vigtigt, at der fra starten knyttes forskning på disse nye strukturer, således at der kan opsamles systematisk viden om, hvad der virker, og hvordan akutbehandlingen optimeres i og omkring FAM. Derfor vil Region Syddanmark knytte sundhedsforskning op på de nyetablerede FAM'er og dermed udnytte et spændende og nyt forskningsområde med muligheder for at opbygge nye forskningsområder på højt nationalt og internationalt niveau.

MÅL

Med udgangspunkt i det regionale koncept for etableringen af fælles akut modtagelser i Region Syddanmark er der inden udgangen af 2013 opbygget forskningsmiljøer på alle fælles akut modtagelser.

INDSATS

Der skal på de fælles akut modtagelser etableres forskningsmiljøer i form af forskningsledelse og et antal forskningsmedarbejdere herunder ph.d.'er. Der skal igangsættes konkrete forskningsprojekter og forskningsdatabaser, der går på tværs af de fælles akut modtagelser.

Sundhedstjenesteforskning

Region Syddanmark vil styrke forskningsmiljøet omkring sundhedstjenesteforskningen.

Sundhedstjenesteforskningen vil fremover i endnu højere grad forventes at bidrage med værdifuld viden om indretningen af sundhedsvæsenet generelt, herunder implementering af nye behandlinger og teknologier, tværsektorielt samarbejde og betydningen af den nye sygehusstruktur. Viden, som politikere og ledelser i høj grad vil skulle trække på, når der skal besluttes, organiseres og prioriteres i fremtidens sundhedsvæsen.

Sundhedstjenesteforskningen vil dermed spille en afgørende rolle både i forhold til de strukturelle og organisatoriske forandringer, der kommer til at ske over de kommende år. Men også i forhold til, at der er et generelt ønske om at styrke sundhedsforskningen.

Med øget klinisk forskning og flere nye behandlinger, der potentielt kan tilbydes regionens borgere, er det centralt, at der skabes et forskningsbaseret vidensgrundlag at træffe ledelsesmæssige beslutninger på baggrund af.

Region Syddanmark vil derfor styrke de eksisterende forskningsmiljøer omkring sundhedstjenesteforskningen og sikre, at samarbejdet med Syddansk Universitet fortsat er stærkt på dette område.

Det kan i den forbindelse overvejes, om der er brug for særlige midler til at støtte projekter indenfor sundhedstjenesteforskningen.

MÅL

Der skal skabes nye forskningsmiljøer indenfor sundhedstjenesteforskning og antallet af forskningsprojekter skal øges gennem tværgående regionalt samarbejde mellem Syddansk Universitet og eksisterende forskningsmiljøer.

INDSATS

Potentialet for tværgående og tværsektorielle forskningsmiljøer og -projekter vedrørende sundhedstjenesteforskning undersøges. Det Regionale Strategiske Forskningsråd giver i 2012 forslag til en handlingsplan for styrkelse af sundhedstjenesteforskningen i Region Syddanmark.

Forskning i ulighed i sundhed

Region Syddanmark vil styrke det regionale vidensgrundlag om ulighed i sundhed.

Ulighed i sundhed dækker over to begreber:

- › **forskelle i sundhedsstatus fordelt efter køn, alder, etnicitet og mellem enkeltindivider**
- › **social ulighed i sundhed som er forskelle i sundhedsstatus fordelt efter menneskers sociale position i samfundet (uddannelse, erhverv og indkomst)**

Region Syddanmarks Sundhedsprofil 2010 viste, at der er en social slagside i forhold til sygelighed og sundhedsadfærd. Studier viser også, at der i de nordiske lande er voksende social ulighed i sundhed på trods af en fri og lige adgang til sundhedsvæsenet.

Sundhedsstyrelsen har peget på en række indsatser for at reducere ulighed i sundhed. Herunder, at der mangler vidensgrundlag om tilgængeligheden, brug og konsekvens af sundhedsydelserne samt om sammenhængende patientforløb og hvordan disse former sig for forskellige sociale grupper.

I Region Syddanmark vil et styrket vidensgrundlag om ulighed i sundhed betyde, at der kan tages initiativer, der kan reducere uligheden i sundhed, og at vi i højere grad kan tage hensyn til konsekvenser for ulighed i sundhed, når vi prioriterer og omlægger sundhedsydelser.

MÅL

Det regionale vidensgrundlag om ulighed i sundhed styrkes.

INDSATS

Forskningsprojekter vedrørende ulighed i sundhed gives prioritering ved uddeling af forskningspuljemidler under hensyntagen til kvalitet og relevans af projekterne.

Forskning i ulighed i sundhed medtænkes som et emne i handlingsplaner for styrkelse af sundhedstjenesteforskningen og for det tværsektorielle samarbejde om sundhedsforskning.

Store tværgående forskningsmiljøer omkring strategiske forskningsområder

Region Syddanmark vil styrke mulighederne for nye store tværgående forskningsstudier.

Region Syddanmark vil understøtte, at der kan igangsættes større tværgående strategiske studier, som kan give et afkast af forskningsresultater med stor tyngde og effekt og med national og international relevans og bevågenhed. Dette kræver, at der etableres forskningsmiljøer/netværk, som går på tværs af fag, sektorer og institutioner.

Regionerne har en særlig forpligtelse i forhold til forskningssamarbejde med kommunerne og praksissektoren, som aktivt kan sættes i spil i større tværgående studier især omkring patientforløb, forebyggelse og kronisk sygdom.

Med inddragelse af og samarbejde omkring sundhedsforskningens mange discipliner, herunder sundhedstjenesteforskning, kan studierne blive særligt vægtige.

MÅL

Mulighederne for at gennemføre flere større strategiske forskningsprojekter skal forbedres.

INDSATS

Potentialet for ambitiøse strategiske forskningsprojekter i Region Syddanmark undersøges og konkretiseres med henblik på igangsættelse. Det Regionale Strategiske Forskningsråd giver i 2012 forslag til temaer for strategiske forskningsprojekter.

Eliteforskningsmiljøer

Region Syddanmark vil styrke mulighederne for at opbygge flere eliteforskningsmiljøer.

Eliteforskningsmiljøer skaber forskningsresultater af international klasse, skaber vigtige relationer til internationale forskningsmiljøer, tiltrækker væsentlige ressourcer i form af midler, anerkendte forskere og personale samt samarbejder med virksomheder.

MÅL

Mulighederne for at opbygge flere eliteforskningsmiljøer skal styrkes.

INDSATS

Potentialet for at opbygge nye eliteforskningsmiljøer i Region Syddanmark undersøges og konkretiseres i forslag. Det Regionale Strategiske Forskningsråd giver i 2012 plan for og forslag til nye eliteforskningsområder.

Anvendt sundhedsforskning

Videndeling og anvendelse af sundhedsforskningens resultater

Region Syddanmark vil anvende forskningsresultater til nytte for patienter, samfund og borgere. Desuden skal resultaterne synliggøres og formidles for at skabe opmærksomhed, nysgerrighed og et positivt syn på forskning blandt borgerne, fagfolk, patienter og virksomheder.

På nogle områder er sundhedsvæsenet god til at omsætte viden hurtigt og effektivt til praksis, mens der på andre områder stadigvæk er en udfordring i forhold til at omsætte forskningsbaseret viden til praksis.

En af forudsætningerne for, at viden kan omsættes til praksis er, at forskningsresultater er tilgængelige. Dels i en form, så de kan anvendes af sundhedsfagfolk til forbedringer i klinikken, og dels i en form, så ledelserne har et grundlag for at træffe beslutninger om prioriteringer inden for sundhedsvæsenet.

Institutionerne og den enkelte forsker skal være åbne, aktivt opsøgende og kritiske når ny viden skal inddrages, og har en forpligtelse til at tage den nyeste forskningsbaserede viden i brug. Al tilgængelig viden må så vidt muligt vurderes. Det gælder viden fra lokale, regionale, nationale og internationale institutioner og forskningsmiljøer.

Den tilgængelige viden skal ud og virke. Derfor skal viden deles både eksternt og internt på tværs af sygehuse,

afdelinger, almen praksis og virksomheder, universiteter og kommuner. Især er der behov for videndeling af forskningsresultater for at fremme de tværgående patientforløb, herunder kronikerindsatser på tværs af kommuner, almen praksis og det regionale sygehusvæsen.

For at dette kan lykkedes er det helt afgørende, at der er et synligt ansvar for at implementere og videndele forskningsresultater. Her må ledelserne på sygehuse og i forskningsmiljøerne gå forrest.

MÅL

Fokus på anvendelse og videndeling af forskningsresultater i klinikken og på ledelsesniveau skal styrkes.

INDSATS

Det Regionale Strategiske Forskningsråd giver i 2012 forslag til en strategi for øget anvendelse af forskningsresultater med inddragelse af både regionale, nationale og internationale erfaringer, anbefalinger og tiltag med angivelse af konkrete tiltag og målemetoder. Der udarbejdes herunder en strategi for formidling af forskningsresultater til klinikere og ledelseslag og med en præcisering af proces og ansvar for anvendelse af forskningsresultater.

Kommercialisering af sundhedsforskningens resultater

Region Syddanmark vil udnytte det potentiale, som forskningen har for at skabe regional vækst og nye og innovative teknologier.

Det skal gøres lettere for virksomheder og for forskere at få kontakt med hinanden. Region Syddanmark skal derfor bygge bro mellem sundhedsforskere og virksomheder og gøre sundhedsforskningen i Region Syddanmark mere tilgængelig for virksomheder.

Desuden skal en aktiv formidlingsindsats gøre virksomheder vidende om den sundhedsforskning, der udføres i Region Syddanmark.

Der er i samarbejde med Syddansk Universitet et initiativ i gang, som hjælper forskere med kommercialisering af egne forskningsresultater og ved evt. etablering af egen virksomhed. Dette initiativ må følges og evt. udbygges med nye initiativer.

Det er et betydelig potentiale i offentlige og private samarbejder om sundhedsforskning.

Der er forventning om, at der i sådanne forsknings-samarbejder er åbenhed og synlighed. Det skal tydeligt fremgå, hvem der støtter projektet, og kontrakterne skal være indgået via støtte fra regionens juridiske forsker-servicefunktion efter gældende regler og love.

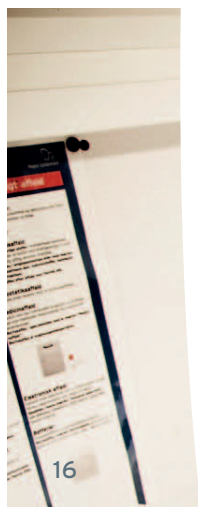
Arbejdet med at gøre sundhedsforskning mere tilgængelig for virksomheder koordineres i et samarbejde med Regional Udvikling i Region Syddanmark.

MÅL

Indsatsen for bedre udnyttelse af forskningsresultater kommercielt og for et mere udbredt samarbejde med virksomheder skal vise sig i en forøgelse af antallet af patenter og samarbejdsaftaler med virksomheder.

INDSATS

Der udvikles en platform, der giver forskerne og virksomhederne en fælles adgang til samarbejde om kliniske forsøg, afprøvning af udstyr og anden forsøgsaktivitet.

Rekruttering, uddannelse og talentpleje

- som grundlag for fremtidens sundhedsforskning

Region Syddanmark vil tiltrække og fastholde de bedste forskertalenter og kvalificerede forskere med attraktive forskningsmiljøer og en aktiv forskerkarrieropolitik.

Det er en stor udfordring for de kliniske forskningsmiljøer og for visse fagspecialer at rekruttere og fastholde kvalificerede fagfolk. Ved at opbygge stærke forskningsmiljøer på sygehusene samt opbygge forskning omkring alle specialiserede behandlinger skabes attraktive og udfordrende miljøer, som vil kunne tiltrække og fastholde de bedste klinikere og forskere.

I Region Syddanmark skal de talentfulde forskerkandidater inden for alle faggrupper i sundhedsvæsenet have endnu mere attraktive muligheder for at skabe og fastholde en sammenhængende forskerkarriere - fra ph.d. til professoransættelse i de kliniske miljøer. Der skal under karriereforløbene tilstræbes ligestilling.

På visse områder i sundhedsvæsenet er der meget stor konkurrence om, og i Danmark mangel på, kvalificerede fagpersoner. De kliniske forskningsmiljøer skal derfor også have et internationalt tilsnit, der gør dem attraktive og synlige for internationale forskere. Dette kræver en høj grad af synliggørelse af forskningsresultater i de bedste internationale tidsskrifter og på nationale og internationale konferencer. Der skal endvidere ske en aktiv rekruttering af forskere ved, at stillinger og puljer også annonceres i internationale medier. Det skal samtidigt gøres attraktivt for internationale forskere at tage ophold i Region Syddanmark.

De første skridt mod sammenhængende forskerkarrieremuligheder er taget ved etableringen af Region Syddanmarks ph.d.-pulje og Region Syddanmarks post. doc.-pulje.

Herefter er udfordringen for de største talenter at finde stillinger og midler til et videre karriereforløb som forsker og kliniker i en lektor eller -professorstilling. Det kan derfor overvejes, som en naturlig overbygning på forskeruddannelsen, at der etableres en pulje til støtte af lektor- og professorstillinger. Hermed skabes synlige og sammenhængende forskerkarrieremuligheder, og der ved yderligere incitamenter til at tiltrække og fastholde de dygtigste forskere.

Ledelserne sætter rammerne for forskningen, og må derfor gå forrest og skabe de rum der gør, at der er forskerstillinger og tid i klinikken til forskning.

MÅL

Brugen af kliniske kombinationsansættelser skal være mere udbredt på alle regionens sygehuse. I 2017 skal alle afdelinger med specialiserede funktioner have tilknyttet mindst en kliniker i kombinationsansættelse som forsker.

INDSATS

For hvert sygehus opsættes måltal for ansatte i forskerstillinger.

Samarbejde

- er afgørende for sundhedsforskningen

Samarbejde med Syddansk Universitet

Region Syddanmark vil fortsat pleje det gode samarbejde med Syddansk Universitet, og nye samarbejdsområder skal udvikles, hvor det findes relevant.

Region Syddanmarks samarbejde med Syddansk Universitet i regi af Klinisk Institut for Odense Universitetshospital og Institut for Regional Sundhedsforskning for de regionale sygehuse er et stort aktiv for styrkelse af sundhedsforskningen i Region Syddanmark. Dette samarbejde skal derfor fortsat udbygges.

Nye samarbejdsrelationer

De kommende års udfordringer og muligheder for sundhedsvæsenet skaber grundlag for et udvidet samarbejde med Syddansk Universitet. Dette gælder særligt på følgende tre områder:

Nyt OUH

Placeringen af Nyt OUH ved Nyt Sundhedsvidenskabeligt Fakultet på Syddansk Universitet giver helt nye potentialer for forskningssamarbejde mellem institutter på Syddansk Universitet og de kliniske afdelinger på Nyt OUH. Disse potentialer må udnyttes for at skabe et Nyt OUH, der binder behandlinger, forskning og uddannelser endnu tættere sammen.

Translational forskning

I takt med et voksende behov for udvikling af mere og mere avancerede og individualiserede behandlings- og diagnosemetoder stiger også behovet for adgang til

miljøer med højteknologisk udstyr, miljøer med særlig ekspertviden og forskningskompetencer, hvor metoderne kan udvikles, og så igen overføres til brug i klinikken. Samarbejdet med Syddansk Universitet om den translationelle forskning skal derfor styrkes.

Translational forskning er den forskning, der ligger mellem grundforskning og den kliniske forskning. Ideen bag er at tage viden fra laboratoriet til patienten og tilbage igen.

Den nye sygehusstruktur

Et udvidet samarbejde med Syddansk Universitet skal inddrage andre relevante forskningskompetencer end de, der traditionelt findes indenfor sundhedsvidenskaben. Dette er særlig relevant i takt med, at den nye sygehusstruktur implementeres i Region Syddanmark. Akutplanen og omorganiseringen af kræftområdet samt tværsektorielle samarbejder omkring kronisk sygdom er gode eksempler på områder, der kan drage nytte af inddragelse af nye samarbejdsrelationer med Syddansk Universitet. Relationer, der skal føre til forskning blandt andet indenfor sundhedstjenesteforskning, og derved optimere omorganiseringen og økonomien ved etablering og drift af nye strukturer.

MÅL

Samarbejdet med Syddansk Universitet udbygges til institutter og fakulteter, hvor det vil være relevant vedr. Projekt Nyt OUH, translationel forskning og den nye regionale sygehusstruktur.

INDSATS

Der etableres nye samarbejdsrelationer med Syddansk Universitet blandt andet vedrørende Projekt Nyt OUH, udvikling af nye behandlingsformer f.eks. via translational forskning og forskningsprojekter vedr. den nye regionale sygehusstruktur.

Styrket samarbejde om forskningsinfrastrukturen

En synlig og lettilgængelige adgang til forskerstøttefunktioner og gode fysiske rammer er afgørende for etablering og udvikling af forskningsmiljøerne.

Region Syddanmark og Syddansk Universitet har derfor via en dedikeret og fælles indsats sikret forskere adgang til flere nødvendige støttefunktioner/forskningsinfrastruktur. Forskningen udvikler sig konstant, og der opstår derfor løbende behov for udvidelse af eksisterende støttefunktioner samt nye støttefunktioner og rammer.

MÅL

Forskere har adgang til de for forskningen nødvendige støttefunktioner.

INDSATS

Region Syddanmark skal i samarbejde med Syddansk Universitet aktivt udbygge og vedligeholde forskningsinfrastrukturen, så forskerne har adgang til alle nødvendige støttefunktioner. Samarbejdet om forskningsinfrastrukturen skal dermed sikre en løbende honorering af efterspørgslen efter støttefunktioner.

Tværsektorielt samarbejde

Region Syddanmark vil fastholde og udbygge fokus på det tværsektorielle samarbejde med almen praksis og kommuner.

Med udgangspunkt i det eksisterende samarbejde vil der fremover blive satset yderligere på at styrke forskningen i tværgående patientforløb, herunder kronikerindsatser på tværs af kommuner, almen praksis og det regionale sygehusvæsen. Kommunerne har en forskningsforpligtelse i henhold til Sundhedsloven, som åbner mulighed for et mere forpligtende og vidtrækkende samarbejde om tværgående forskningsprojekter i fremtiden.

Det eksisterende forskningsmiljø i almen medicin under Syddansk Universitet vil sammen med de regionale forskningsmiljøer og kommunerne danne udgangspunktet for en udvidet tværsektoriel forskningsindsats og -produktion i fremtiden.

Der er allerede igangsat initiativer til at styrke det tværsektorielle samarbejde om sundhedsforskningen. Der er blandt andet etableret et professorat i almen medicin i samarbejde med Syddansk Universitet, der skal styrke det universitære fokus på denne del af forskningen og gennem Region Syddanmarks forskningspuljer er der finansieret en række forskningsprojekter med tværsektorielt fokus.

MÅL

De tværsektorielle forskningsmiljøer styrkes og forskningsproduktionen på området øges.

INDSATS

Det Regionale Strategiske Forskningsråd giver i 2012 forslag til en handlingsplan for styrkelse af det tværsektorielle samarbejde om sundhedsforskningen i Region Syddanmark.

Finansiering af sundhedsforskningen

Region Syddanmark vil løbende følge og justere de regionale og lokale finansierungsordninger til sundhedsforskningen i takt med udviklingen.

I politik for Sundhedsforskning i Region Syddanmark fra 2007 er det målsætningen, at Odense Universitetshospital afsætter 2% af eget budget til forskning og de regionale sygehuse 1% af eget budget til forskning. Flere af sygehusene har realiseret denne målsætning.

Det er fortsat nødvendigt løbende at udvide de økonomiske rammer for sundhedsforskningen for at realisere det forskningsmæssige potentiale i Region Syddanmark. Derfor er det nødvendigt at sætte nye ambitiøse mål for forskningsfinansieringen i Region Syddanmark.

MÅL

Forskningsbudgetter på sygehusene skal være synlige og ambitiøse. I 2017 anvender OUH mindst 3% og de regionale sygehuse mindst 1,5% af driftsbudgettet til forskning.

INDSATS

De interne forskningsbudgetter på sygehusene øges med mindst 10% om året fra 2012 til 2017.

Sundhedsforskningen i Region Syddanmark tåler sammenligning med sundhedsforskningen i andre dele af sundhedsvæsenet både nationalt og internationalt.

Dette afspejles dog ikke i evnen til at indhente ekstern finansiering, hvor der fortsat er et betydeligt potentiale. I Region Syddanmark er den eksterne andel af forskningsmidlerne således ca. 50%, hvor den eksempelvis er ca. 65% i Region Hovedstaden.

MÅL

Der skal være en højere grad af ekstern finansiering af forskningsprojekter. Andelen af eksterne midler skal mindst udgøre 60% i gennemsnit af de anvendte midler til forskning i Region Syddanmark i 2017.

INDSATS

Forskere skal stimuleres til at søge eksterne midler, således, at andelen af midler fra nationale og internationale bevillingshavere øges. Syddansk Forskerstøtteenhed har en central rolle i disse bestræbelser. Desuden skal Region Syddanmark arbejde for at opnå større indflydelse i nationale og internationale forskningsråd – offentlige såvel som private.

Andelen af anvendte eksterne forskningsmidler på sygehusene, skal i forhold til 2011-niveau øges med mindst 10% årligt frem til 2017.

En evaluering må vise, om indsatsen er tilstrækkelig, eller om der skal iværksættes yderligere tiltag for at sikre en forsat vækst i midler til sundhedsforskning i Region Syddanmark.

Sundhedsforskning – et politisk fokusområde

Monitorering af sundhedsforskningsindsatsen

Region Syddanmark vil løbende monitorere sundhedsforskningen – så der er et solidt grundlag for at tage beslutninger.

Sundhedsforskning på sygehusene i Region Syddanmark er allerede i dag et strategisk fokusområde. Det er vigtigt, at der politisk og ledelsesmæssigt er et solidt, aktuelt og retvisende grundlag for at tage beslutninger vedr. prioritering af sundhedsforskningsindsatsen. Derfor skal sundhedsforskningsindsatsen løbende monitoreres efter anerkendte mål.

Følgende mål kan anvendes:

- Patientbehandlingen/sundhedsydelser, f.eks. implementering af nye forskningsbaserede behandlingsformer.
- Forskningsaktiviteten, f.eks. i form af mål for artikler i anerkendte internationale tidsskrifter, citationsindex, impact faktor og etablering af forskningsmiljøer.
- Forskeruddannelse/forskerkarriere, f.eks. antal forskeruddannede som ph.d. og professorer.
- Forskningsinfrastruktur, f.eks. anvendelsen og tilgængeligheden af støttefunktioner for forskningen.
- Samarbejde med virksomheder, f.eks. patenter og antal aftaler om kliniske forsøg.
- Forskningsformidling, f.eks. medieomtale.
- Anvendte ressourcer til forskning.

MÅL

Beslutningsgrundlaget for prioriteringer af sundhedsforskningsindsatsen skal styrkes.

INDSATS

Der udføres årlige målinger af indsats og effekt af sundhedsforskningsindsatsen ved hjælp af dataindsamling efter validerede og anerkendte metoder. Målingerne formidles til alle ledelsesniveauer.

BILAG

Forskningsorganisationen i Region Syddanmark

I Region Syddanmark bygger sundhedsforskningen på en solid, velfungerende og sammenhængende forskningsorganisation.

Forskningsorganisationen skal styrke sundhedsforskningen ved at sikre:

- At der på institutionerne er en synlig og engageret ledelsesopbakning til prioritering af forskning.
- Både en regionalt tværgående forskningssatsning på tværs af sygehusene, og mulighed for lokal udvikling og fokusering af forskningsindsatsen.
- Et integreret samarbejde med Syddansk Universitet.
- Gennemsigtighed, inspiration og samarbejde på tværs i forskningsorganisationen gennem gensidig orientering og erfaringsudveksling.
- En aktiv medvirken i og inddragelse af nationale og internationale initiativer på sundhedsforskningsområdet samt samarbejde med nye interne og eksterne parter.

Forskningsorganisationen i Region Syddanmark bygger på en sammenhængende konstruktion, der både tilgodeser de lokale forskningsindsatser på sygehusene, den fælles regionale forskningsindsats og samarbejdet med Syddansk Universitet. Sygehusene har således egne forskningsorganisationer (*lokale forskningsråd*) med egne forskningsprioriteringer.

Den fælles regionale forskningsindsats for sygehusene bindes sammen i *Det Regionale Strategiske Forskningsråd* med sygehusledelser, forskningsledere og sundhedsdirektion.

Samarbejdet med SDU integreres i flere fælles forskningsfora. Det gælder dels på højeste ledelsesniveau i **Ledelsesforum** for Sundhedsforskning og i styregruppen for forskningsinfrastruktur, og dels i forskningsrådene på sygehusene. Ledelsesforum med dekan, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, og sundhedsdirektionen i regionen sikrer koordination af samarbejdet og tilvejebringer de strategiske initiativer for den fælles forskningsindsats.

Styregruppen for Forskningsinfrastruktur skal sikre en let og fælles adgang til støttefunktioner for såvel kliniske forskere på sygehusene som på universitetet. I styregruppen sidder udover dekan og sundhedsdirektør institutledere for Klinisk Institut, Institut for Regional Sundhedsforskning og Institut for Sundhedstjenesteforskning samt sygehusledelsesrepræsentanter for OUH og et regionalt sygehus.

Den universitære ramme om forskning ved OUH og sygehusene i Region Syddanmark udgøres primært af to institutter ved det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, SDU:

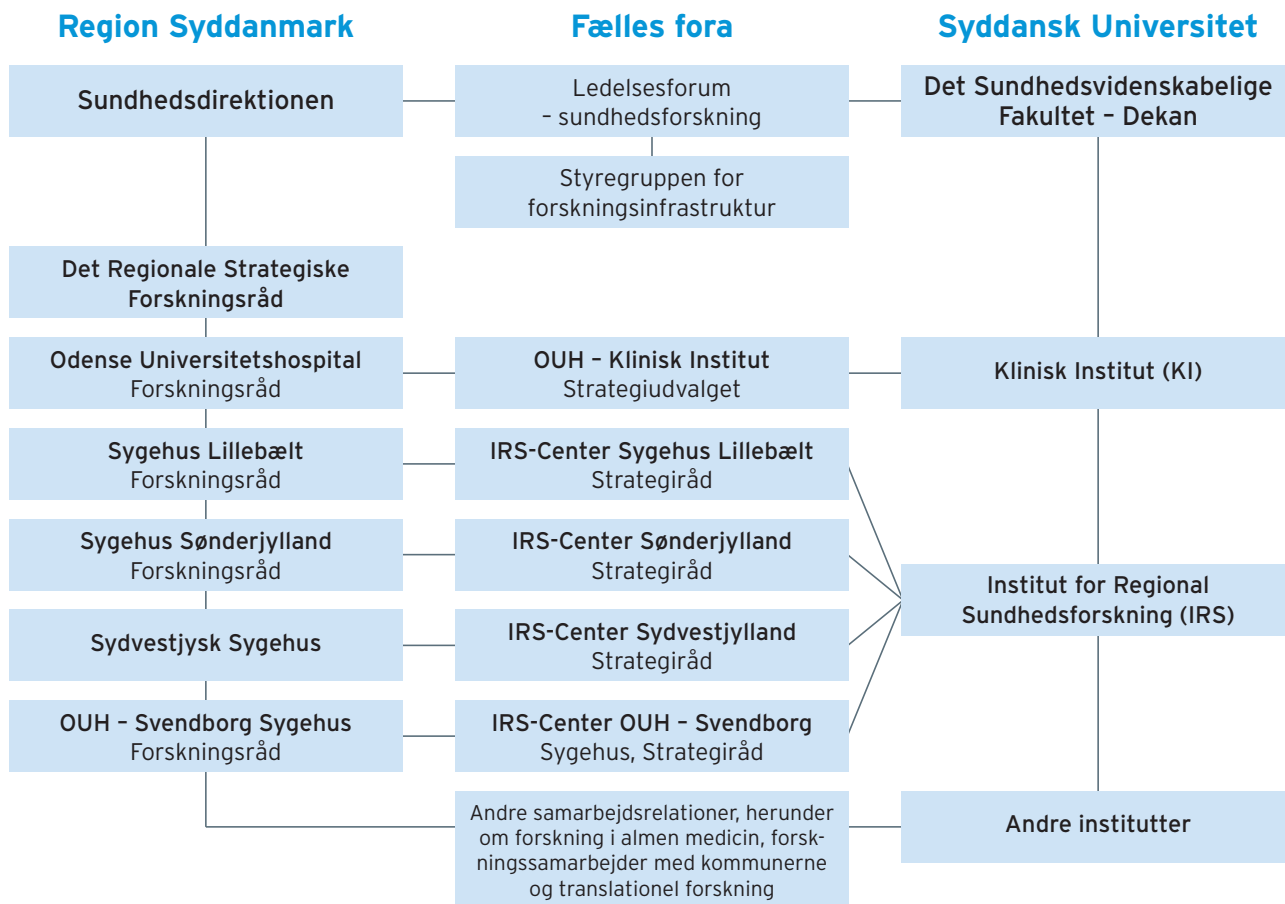
- Klinisk Institut
- Institut for Regional Sundhedsforskning

Klinisk Institut består af 36 forskningsenheder svarende til de kliniske specialer ved OUH. Drøftelser af rammer, indhold og videreudvikling af samarbejdet mellem Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet og OUH varetages i det fælles **strategiudvalg**.

Der er inden for **Institut for Regional Sundhedsforskning** etableret **4 forskningscentre** baseret på afdelingerne ved sygehusene i Sygehus Lillebælt, Sydvestjylland, Sønderjylland og på OUH-Svendborg Sygehus. Centrene understøtter og udvikler forskning i fokuserede forskergrupper og projektforskning med hjemsted på sygehusene. Dette sker via et **strategiråd** for hvert af sygehusene med repræsentation fra SDU og sygehusene.

Desuden findes **Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum (SSF)**. SSF er nedsat som en del af den nationale struktur, hvor der er tre regionale forskningsfora på landsplan. I Syddanmark står SSF blandt andet for koordineringen af forskningspolitikken for Syddansk Universitet og forskningspolitikken for Region Syddanmark og for at arrangere fælles initiativer. I SSF sidder dekan og institutlederne for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, sundhedsdirektør, sygehusledelse og psykiatrilædelse.

Organisering af sundhedsforskning i Region Syddanmark

Region Syddanmark
Damhaven 12
7100 Vejle

regionsyddanmark.dk

11554 - Region Syddanmark - 04.2012